

**LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS
VERTĖJO
RENGIMO STANDARTAS**

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA
LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJA

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTĖJO RENGIMO STANDARTAS

Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis

Vilnius, 2008

KURKIME ATEITĮ DRAUGE!

*Parengta Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos lėšomis,
įgyvendinant projektą Nr. BPD2004-ESF-2.4.0-01-04/0156
„Nacionalinės profesinio rengimo standartų sistemos plėtra“*

*Standarto rengimą koordinavo Profesinio mokymo metodikos
centro Standartų ir mokymo programų skyrius*

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro ir
Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro
2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-1872/A1-209

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTĖJO RENGIMO STANDARTAS

I. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO REKVIZITAI

1. Profesinio išsilavinimo lygis – penktasis.
2. Valstybinis kodas – S522302.
3. Suteikiama kvalifikacija – vertėjas.
4. Bazinis išsilavinimas – vidurinis.

II. PROFESINIO RENGIMO STANDARTO TURINYS

5. Trumpas profesinės veiklos aprašymas:

5.1. Lietuvių gestų kalbos vertėjo rengimo standartas (toliau – Standartas) parengtas atsižvelgus į darbo rinkos pokyčius, Standarto rengimo darbo grupės atliktus kvalifikacijų tyrimo rezultatus ir remiantis kitų šalių patirtimi. Šis Standartas – pagrindas penktojo profesinio išsilavinimo lygio studijų programai rengti.

5.2. Asmuo, baigęs Standarto reglamentuojamą lietuvių gestų kalbos vertėjo studijų programą, įgyja profesinių kompetencijų šiose veiklos srityse: vertimo proceso organizavimas; vertimo atlikimas; profesinis tobulėjimas.

5.3. Lietuvių gestų kalbos vertėjas dirba gestų kalbos vertėjų centruose, kitose įmonėse ir įstaigose, kur reikalingas vertimas tarp lietuvių kalbos ir lietuvių gestų kalbos.

5.4. Lietuvių gestų kalbos vertėjas planuoja vertimo paslaugos atlikimą, organizuoja darbo vietą, verčia skirtingose situacijose, verčia naudodamas informacines kompiuterines technologijas, verčia iš lietuvių kalbos į lietuvių gestų kalbą, iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių kalbą ir iš lietuvių kalbos į kalkingę gestų kalbą ir atvirkščiai, dalyvauja kurčiųjų bendruomenės veikloje, bendrauja užsienio kalba ir gilinasi profesines žinias.

5.5. Sėkmingą lietuvių gestų kalbos vertėjo darbą lems tokios asmeninės savybės: komunikabilumas, kūrybingumas, greita orientacija, kruopštumas, sąžiningumas, darbštumas, pareiagingumas, dėmesingumas, optimizmas, humanizmas.

6. Lietuvių gestų kalbos vertėjo tikslas – teikti lietuvių gestų kalbos vertimo paslaugas.

7. Lietuvių gestų kalbos vertėjo veiklos sritys, kompetencijos pateikiamos Standarto 1 priede.

8. Lietuvių gestų kalbos vertėjo kompetencijų ribos, studijų tikslai, kompetencijų vertinimas pateikiami Standarto 2 priede.

9. Sėkmingam lietuvių gestų kalbos vertėjo darbui reikalingi šie bendrieji gebėjimai:

- 9.1. atsakingumas;
  - 9.2. organizuotumas;
  - 9.3. kūrybiškumas;
  - 9.4. savarankiškumas priimant sprendimus;
  - 9.5. kolektyvinis darbas;
  - 9.6. taktiškumas;
  - 9.7. tolerantiškumas;
  - 9.8. kompiuterinis raštingumas.
  10. Baigiamasis kvalifikacijos vertinimas:
    - 10.1. Lietuvių gestų kalbos vertėjo kvalifikacija suteikiama studentui, baigusiam visą studijų programą, įgijusiam Standarte apibrėžtas kompetencijas ir gavusiam teigiamą baigiamąjį kvalifikacijos įvertinimą.
    - 10.2. Vadovaujantis Standarte įvardytais kompetencijų vertinimo kriterijais tikrinamos ir įvertinamos:
      - 10.2.1. studijų procese – visos Standarte apibrėžtos kompetencijos;
      - 10.2.2. baigiamojo kvalifikacijos vertinimo metu – pasirinktos kompetencijos.
    - 10.3. Baigiamojo kvalifikacijos vertinimo organizavimą ir vykdymą, dokumentų išdavimą reglamentuoja Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija.
-

**LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTĖJO
VEIKLOS SRITYS IR KOMPETENCIJOS**

Veiklos sritys	Kompetencijos
1. Vertimo proceso organizavimas	1.1. Planuoti paslaugos atlikimą 1.2. Organizuoti darbo vietą 1.3. Versti skirtingose situacijose 1.4. Versti naudojant informacines kompiuterines technologijas
2. Vertimo atlikimas	2.1. Versti iš lietuvių kalbos į lietuvių gestų kalbą 2.2. Versti iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių kalbą 2.3. Versti iš lietuvių kalbos į kalkingę gestų kalbą ir atvirkščiai
3. Profesinis tobulėjimas	3.1. Pažinti kurčiųjų bendruomenę 3.2. Gilinti profesines žinias

LIETUVIŲ GESTŲ KALBOS VERTĖJO KOMPETENCIJŲ RIBOS, STUDIJŲ TIKSLAI IR KOMPETENCIJŲ VERTINIMAS

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas	
	kompetencijos	kompetencijų ribos			
1. Vertimo proceso organizavimas	1.1. Planuoti paslaugos atlikimą	Planavimas, pasiruošimas. Apranga ir išvaizda. Pasirengimas vesti. Konferencijos, paskaitos, seminarai, leksinės sritys. Informacijos rinkimas. Psichologinis pasirengimas.	1.1.1. Numatyti išteklius, reikalingus paslaugai atlikti 1.1.2. Rinkti informaciją, analizuoti vertimo medžiagą ir numatyti vertimo strategijas 1.1.3. Pasirengti įvairioms vertimo situacijoms	Pasirengta atlikti paslaugą. Parinktos tinkamos vertimo strategijos.	
		1.2. Organizuoti darbo vietą	Vertimo vieta: matomumas ir girdimumas; mobilumas		Parinkta vertimo vieta. Prisitaikyta prie pasikeitusių sąlygų vertimo metu.
			1.3. Versti skirtingose situacijose		1.2.2. Atsižvelgti į kintančias vertimo aplinkybes 1.3.1. Numatyti darbo ir poilsio laiką 1.3.2. Išmanyti savo ir kliento teises bei pareigas 1.3.3. Humanistiškai bendrauti ir bendradarbiauti su klientais 1.3.4. Vertinti socialines ir psichologines kliento ypatybes 1.3.5. Pasirinkti vertimo būdą pagal situaciją 1.3.6. Išmanyti vertimo poromis specifiką

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
2. Vertimo atlikimas	1.4. Versti naudojant informacines kompiuterines technologijas	Vertimas telefonu, internetu. 3G ryšys. Vertimas televizijoje: gestų kalbos tempas, rodymo laukas; vertimas viena ranka.	1.4.1. Naudoti informacines kompiuterines technologijas vertimo metu 1.4.2. Taikyti gestų kalbą atsižvelgus į informacinių kompiuterinių technologijų galimybes	Atliktas vertimas naudojantis informacinėmis kompiuterinėmis technologijomis
	2.1. Versti iš lietuvių kalbos į lietuvių gestų kalbą	Lietuvių kalba. Lietuvių gestų kalba. Sinchroninis vertimas, nuoseklusis vertimas; vertimas I ir III asmeniu.	2.1.1. Taikyti lietuvių gestų kalbos raškos priemones vertimo metu 2.1.2. Taikyti kompensacines komunikacijos strategijas 2.1.3. Suvokti skirtumus tarp lietuvių kalbos ir lietuvių gestų kalbos raškos priemonių 2.1.4. Parinkti ir taikyti vertimo stilius pagal situaciją	Atliktas vertimas pasirinkus lietuvių gestų kalbos raškos priemones ir vertimo stilius pagal situaciją. Atsižvelgta į skirtumus tarp lietuvių kalbos ir lietuvių gestų kalbos raškos priemonių. Pritaikytos kompensacinės komunikacinės strategijos.
3. Profesinis tobulėjimas	2.2. Versti iš lietuvių gestų kalbos į lietuvių kalbą	Lietuvių kalba. Lietuvių gestų kalba. Sinchroninis vertimas; nuoseklusis vertimas; vertimas I ir III asmeniu.	2.2.1. Suprasti lietuvių gestų kalbą ir jos variantus 2.2.2. Taikyti lietuvių kalbos kultūros taisykles 2.2.3. Kūrybiškai parinkti ir taikyti vertimo stilius pagal situaciją 2.2.4. Suvokti skirtumus tarp lietuvių gestų kalbos ir lietuvių kalbos raškos priemonių	Atliktas vertimas laikantis lietuvių kalbos kultūros taisyklių. Parinktas vertimo stilius pagal situaciją. Atsižvelgta į skirtumus tarp lietuvių gestų kalbos ir lietuvių kalbos raškos priemonių.
	2.3. Versti iš lietuvių kalbos į kalkinę gestų kalbą ir atvirkščiai	Sinchroninis vertimas; lietuvių kalba; kalkinė kalba	2.3.1. Parinkti ir taikyti vertimo stilius pagal situaciją 2.3.2. Žinoti ir taikyti skirtingus kalkinės gestų kalbos variantus	Pasirinktas vertimo stilius pagal situaciją. Pritaikytas kalkinės gestų kalbos variantas.
	3.1. Pažinti kurčiųjų bendruomenę	Kurčiųjų kultūra ir istorija. Kurčiųjų organizacijos ir institucijos. Kurčiųjų psichologija.	3.1.1. Suvokti skirtumus tarp kurčiųjų ir girdinčiųjų kultūros 3.1.2. Žinoti gestų kalbos ir kurčiųjų bendruomenės istoriją bei aktualijas	Paašikinti kurčiųjų ir girdinčiųjų kultūrų skirtumai. Išanalizuoti kurčiųjų organizacijų veiklos principai.

Veiklos sritys	Kompetencijų apibūdinimas		Studijų tikslai	Kompetencijų vertinimas
	kompetencijos	kompetencijų ribos		
	3.2. Gilinti profesines žinias	Kalbotyros žinios. Nauji gestai. Paslaugos atlikimo vertinimas. Profesinė literatūra. Tarptautinė gestų kalba.	3.1.3. Suvokti kurčiųjų organizacijų veiklos principus	Apibrėžtos kalbotyros sąvokos ir nusakyti principai. Atlikta vertimo kokybės analizė. Numatytos profesinio tobulinimosi sritys.
			3.2.1. Suprasti kalbotyros sąvokas ir principus	
			3.2.2. Analizuoti ir vertinti vertimo, jo kokybę	
			3.2.3. Skaityti ir bendrauti užsienio kalba	
			3.2.4. Numatyti profesinio tobulinimosi sritis	
			3.2.5. Žinoti tarptautinės gestų kalbos principus	

Spausdino UAB „JUDEX“
Europos pr. 122, LT-46351 Kaunas
Tel./faks. (8~37) 34 12 46
www.judex.lt
Tiražas – 100 vnt. Užsakymo Nr. 7616

Išleido

PROFESINIO
MOKYMO
METODIKOS
CENTRAS

www.pmmc.lt